

Leerrede over Johannes 17: 19, uitgesproken op Woensdagavond 14 April 1948 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 138 : 4
Lezen - Johannes 17

Voorrede:

Wij stellen ons een kind Gods, dus iemand die genade en aanneming van God verkregen heeft, in onze gedachten dikwijls voor, als een mens die het hier, krachtens de genade aan hem verheerlijkt, in alles voor de wind moet gaan. Dus als een mens, die geen teleurstelling, tegenspoed, ellende, lijden, kruis enz. op zijn pad en weg heeft. Als wij echter acht geven op Gods Woord en leer, dan vinden wij daarin precies het tegenovergestelde. Want wij bemerken in de Schriftuur, dat het pad van de heiligen een weg geweest is van grote verdrukking. Immers, wij zongen van David, de man naar Gods hart (nu, dat is toch in onderscheiding van zoveel medegelovigen, geen geringe zaak) dat hij uit de diepste nood, lijden, ongeluk en ellende tot God heeft moeten roepen. Is dat nu, als wij die zaken eens onder ogen zien, vreemd? Wel nee, helemaal niet. Dat wij er zo verkeerd, ja wij zouden zeggen dwaas tegen aanzien, is maar vanwege de duisternis van ons verstand en oordeel.

Wij hebben in ons stamhoofd Adam, door vrij- en moedwillige overtreding ons geheel van God afgewend. Nu moet er aanleiding en oorzaak zijn, om tot Hem terug te keren, alsook aanleiding en oorzaak zijn, waardoor wij aan God gebonden blijven. Dat doet er niet één van nature, zelfs geen één van de heiligen der hoge plaatsen, ook David niet. Maar God is, door de eeuwen heen zo liefderijk geweest, dat Hij Zijn kerk aanleiding toeschikt, waardoor zij gedrongen worden tot Hem te gaan, en genade verkregen hebbende, aan Zijn genadetroon gebonden te blijven.

Wat wij zongen:

Als ik, omringd door tegenspoed, ...
bezwijken moet,

is toch geen kleinigheid. Want de inhoud daarvan is, dat men geheel omringd is door tegenspoed, of, gelijk het onberijmd staat: "Wandel in het midden der benauwdheid." Dat is zelfs het getuigenis van David, een heilige der hoge plaatsen. Nu mag daartegen ingebracht worden: dat zijn toch zaken om iemand daarvan af te schrikken, want als dat in dit Koninkrijk te wachten is, te zijn in het midden van benauwdheid, omringd door tegenspoed, ja, te moeten bezwijken, dat is toch om er angst voor te krijgen, in plaats van lust en liefde om dat te zoeken? Maar daar volgt op:

Schenkt Gij mij leven.

Daaraan is dus verbonden, dat, waar wij het hoofd niet boven water kunnen houden, vanwege tegenspoed, nood, dood, kruis en lijden, men bezwijken moet, daar komt voor de dag, dat er bij God zo'n verheven, dierbaar, eeuwig werk der genade is, dan pakt Hij Zijn ellendigen op, dan wil en gaat Hij hen dienen.

Wie wil niet uit de milde hand Gods, in Christus, door die eeuwige Geest gediend worden ten leven? Want dat is toch geen geringe zaak, om God in Zijn werken te kennen, en vervolgen te kennen! Heeft niet Jezus gebeden (het werd ons zo-even nog gelezen, uit het Hogepriesterlijk gebed): "En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt." Bedenken wij eens: wat beter is, om hier de afgeladenen te zijn onder druk, kruis, zonde, lijden en ellende, waardoor wij het leven niet in eigen hand kunnen houden, of anderszins?

Mij dunkt, dat het toch ten zeerste te verkiezen is, om hier de afgeladenen te zijn en onder de milde hand Gods en Zijner genade te mogen ervaren, te leren kennen, wat God voor een rampzalige, ellendige, ongelukkige sterveling, niet alleen kan, maar ook wil zijn.

Ik vraag daartoe dan ook een wijle uw aandacht voor een woord en getuigenis van Jezus' eigen mond. Zoeken wij echter vooraf Gods aangezicht om een verbeurde, ons onmisbare zegen.

Tekst:

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt u in het ons zo-even gelezen 17e hoofdstuk van het heilig Evangelie van Johannes, nader het 19e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

En Ik heilige Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid.

Zingen: Psalm 86: 6

Leer mij naar Uw wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len,...

Leerrede:

Het is één van de verhevenste hoofdstukken uit de Evangeliën, ja uit Gods Woord, dat ons zo-even gelezen werd, bekend onder de benaming: "Het Hogepriesterlijk gebed", waar Christus, als Middelaar en als Hoofd van Zijn kerk en gemeente, ten eerste voor Zichzelf bidt, dan voor Zijn discipelen, alsook voor degenen, die door hun woord in Hem geloven zouden.

Denk eens even in: wat zijn wij van nature voor mensen, ja het ganse Adams geslacht? Kunnen wij bij God komen? Is niet dit de zaak: "Uw ongerechtigheden maken een scheiding tussen ulieden en tussen uw God, en uw zonden verbergen het aangezicht van ulieden, dat Hij niet hoort." Christus, als Hoofd en Koning van Zijn kerk en gemeente, bidt Zelf. Immers, wij lezen: "Dit heeft Jezus gesproken, en Hij hief Zijn ogen op naar de hemel, en zei: Vader, de ure is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijkje."

Hij, Hoofd van Zijn kerk, de van God verordineerde en gezalfde Middelaar, weet op de rechte, zuivere, gepaste, Gode eergevende wijze toe te gaan in het heilige der heiligen, ja te naderen tot het hart Zijns Vaders Zelf. Dat doet Hij voor ellendigen, om Zichzelf zo op te dragen in gebed, mede voor Zijn discipelen, ja voor Zijn ganse gemeente, op zulk een wijze, dat die Majesteit Gods, Die recht is, het niet kan afwijzen, maar zelfs wel moet horen en verhoren en beantwoorden, en het rommelend ingewand Zijner barmhartigheden wordt ontstoken over ellendigen, om die te dienen, ten eeuwigen leven.

Hoort eens welk een woord ik begon te lezen uit dat gebed: "Ik heilige Mijzelf voor hen." Welk een woord is dat! Is er ooit iemand bij machte geweest, in de zesduizend jaren dat de aarde bestaat en nadat de mens gevallen is, om zichzelf te heiligen? Is dat mogelijk geweest? Kon een Henoch dat?, die met God wandelde, een Samuël, een David, een Daniël - zulk een zeer gewenste man. Een Mozes - waarmee God sprak als van aangezicht tot aangezicht - een Johannes de Doper - waarvan staat dat onder degenen, die van vrouwen geboren zijn, niemand hem gelijk is? Neen! Niemand, niemand had daartoe de bekwaamheid. Want de uitnemendsten behoren ook allen tot Adams geslacht, en wat is het deel van Adams kinderen en geslacht? Zij zijn allen tezamen in hun stamhoofd - die toch als hoofd stond van het verbond der werken - van God afgefallen, en hebben het reine beeld Gods verloren, hetwelk bestond in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid. Dus, waarmee God de mens had versierd, dat reine beeld is geheel verloren, totaal kwijt.

Wat heeft de mens overgehouden, nadat hij het beeld Gods kwijt was? Hij heeft slechts overgehouden - zijnde uit de aarde genomen - een schepsel Gods te zijn zonder en buiten God, van alle sieraad en heerlijkheid beroofd, een mens uit de aarde, aards. Daarvan is niemand uitgesloten. Daarvan staat er zelfs: "Niemand zegt: Waar is God, mijn Maker". Dus zó van God af, gescheiden, vervreemd, dat er niet in enig, mens, zelfs niet in de uitnemendste, vraag is: "Waar is God, mijn Maker, Die de psalmen geeft in de nacht? Die ons geleerder maakt dan de beesten der aarde, en ons wijzer maakt dan het gevogelte des hemels?" Dat woont dus niet in mij, niet in u, in niemand.

Wat moet dan het einde zijn van zulk een mens, zonder en buiten God? Niets dan ellende! Dat kan toch niet anders. Daarbij komt nog, dat wij - het beeld van God verloren hebbend - beelddragers van satan geworden zijn. Dus geheel, totaal tegengesteld zijn aan de staat waarin God ons oorspronkelijk schiep, waardoor wij zo verdorven zijn, dat, wie het oog naar binnen leert slaan en ziet hoe het hart is, die zal ontmoeten dat daarin woont: nijd, haat, boosheid, vijandschap, ja het tegenovergestelde van wat God in Zijn heilige Wet van ons vraagt en vordert. Paulus zegt daarvan, nadat hij dat heeft leren kennen: "Ik weet, dat in mij, dat is, in mijn vlees, geen goed woont." Dat is toch geen kleinigheid, dat die man Gods, Paulus, zegt: in mij woont geen goed, dat ben ik geheel verloren. Zouden wij daarboven kunnen staan? Nee toch!?

Daar er in ons geen goed woont, wat kunnen wij Gode dan aanbrenge(n)? Zien wij wel dat, dat wij Hem, Die reine, heilige, vlekkeloze, zuivere Majesteit niets kunnen toebrengen, dat dät niet kan? Niemand is dus bij machte Gode iets aan of toe te brengen wat die hemelse Majesteit welgevallig kan zijn. Ook nog dit, daar de zonde tegen de allerhoogste Majesteit Gods begaan, met de tijdelijke en eeuwige dood gestraft moet worden, zo liggen wij, in plaats van dat wij iets kunnen doen en Gode wat toebrengen, onder de vloek en het oordeel der Wet. De drievoudige dood is over ons uitgesproken.

In de natuur genomen, als iemand kwaad gedaan heeft, waarvoor hij voor de rechter moet verschijnen, en de rechter heeft het vonnis daarover uitgesproken, zou de veroordeelde dan in staat zijn om dat vonnis ongedaan te maken? Gaat dat? Nee! Immers, de rechter heeft uitspraak gedaan dat op die en die wandaad, staat die en die straf. Als zo iemand belooft goed op te passen, deugdelijk te gaan leven, een voorbeeld te zijn voor heel de maatschappij, dan zegt de rechter wel dat het een heel goed voornemen is, maar de straf moet men wel uitdienen. Zo is het zekerlijk bij God. Hij heeft het oordeel uitgesproken. Daarom ook, wanneer de Geest Gods, naar Jezus' woord, gekomen zal zijn, Die zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel. En dan staat er nog apart van: "Van zonde, omdat zij in Mij niet geloven; en van gerechtigheid, omdat Ik tot Mijn Vader heenga, en gij zult Mij niet meer zien; En van oordeel, omdat de overste dezer wereld - de satan, wiens eigendom wij geworden zijn - geoordeeld is", zodat wij in hem gevonnist zijn.

Gij zult zeggen, die zaken welke gij voorstelt, slaan ieder mens ten diepste neer. Ja, de bedoeling is ook niet de mensen wat op te wekken, maar om Jezus Christus te verkondigen! Want wij hebben tot zaligheid nodig, onze staat te leren kennen, anders eren wij Christus niet. Dus ieder mens moet leren, dat zijn staat van nature, een staat des oordeels is, een staat waarin wij verdoemd zijn. Laten wij er dat van leren kennen, dat wij onszelf van dat oordeel niet kunnen ontdoen, geen wijziging in kunnen aanbrenge(n), en dat, wanneer wij gedaan zullen hebben al hetgeen ons bevolen was, daardoor nog niets van het oordeel en de vervloeking uit Adams val weggenomen zou zijn. Dan zou nog Jezus' woord gelden: "Zo zegt: Wij zijn onnutte dienstknechten; want wij hebben maar gedaan, hetgeen wij schuldig waren te doen." Dus nog niets verdiend tot zaligheid. Zo is onze staat, of wij het weten of niet, of wij ons dat onderwerpen of er vijandig tegenover staan. Bij God geldt dät! Bij God staan de zaken zó, en niet anders.

Alzo zijn deze zaken in de troon van God, welke Jezus Christus, die éénswezens is met de Vader, mede bekend is, ja geheel en al, in al deszelfs omvang, want Hij wordt genoemd: "Het Woord". "In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. Dit was in den beginne bij God. Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt, en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt, dat gemaakt is." Dus wie kent de Vader nader dan Jezus Christus? Niemand! Zo is onze staat ook bekend bij de Koning. Daar Hij op Zich nam om Middelaar en Zaligmaker te zijn, heeft Hij op Zich genomen om volkomen alles voor ons te zijn. Niet om veel voor ons te zijn - omdat wij zo ongelukkig zijn - neen, maar Hij heeft dat borgwerk op Zich genomen om alles voor ons te zijn, daar van ons niets kan komen.

Onze tranen verdienen niets, onze gebeden niets. Wij kunnen bij God niets verdienen.

Wanneer het bij iemand in het hart zou voordoen, vanwege het zien van zijn zonde en verwerpelijkheid, om met elkaar plat op de grond te gaan liggen, belijdend gezondigd te hebben, dan zou het kleinste kind, die door Gods Geest verlicht werd, zeggen: "Laten wij maar weer op onze plaatsen gaan zitten, want al liggen wij plat op de planken, dan is het hart daarmee niet vernederd, dan is alles nog precies hetzelfde. Zo oordelen wij indien wij door Gods Geest verlicht worden. Maar als we niet door Gods Geest verlicht worden, dan hechten wij soms hoge waarde aan gebeden, tranen, benauwdheid in vernedering, enzovoorts enz.

Ik las vanmiddag nog van iemand, die had het over zaligmakend berouw! Hebben jullie dat al eens in de Bijbel gelezen? Wel van zaligmakend geloof, dat Jezus Christus alles is, maar nog nooit dat het berouw zaligmakend was. Laten wij dat dan behoorlijk onderscheiden, dan verstaan wij ook wat een verheven inhoud hier dit korte vers heeft: "Ik heilige Mijzelf voor hen." Daar stelt die enige Hogepriester Zich voor des Vaders aangezicht, en zegt (want dat is de inhoud): zij kunnen niets anders dan zondigen, daarom doe Ik alles voor hen. Zo is de ware Jezus, de van God verordineerde Zaligmaker.

Wat heeft Hij dan gedaan, waarin heeft Hij Zich Gode geheiligd voor ons? Immers hierin; er moest voor de zonde betaald worden.

Brandofferen, noch offer voor de schuld,
voldeden aan Uw eis of eer,...

Noch het bloed der stieren, noch dat der bokken, noch de as der jonge koe, konden iemand reinigen van dode werken, om de levende God te dienen. Nu was het de Zone Gods, Die Zichzelf heeft aangeboden om Zich te offeren. Eiste de gerechtigheid Gods, dat de natuur die gezondigd had voor de zonde zou betalen, zo was het Christus, Die dat op Zich nam. Daartoe nam Hij aan, ons vlees, onze natuur, uit de maagd Maria, door de werking des Heiligen Geestes, opdat Hij voor de zonde betaalde.

Wat was overeenkomstig de wet het betaalgeld voor de zonde? "De ziel die zondigt, zal sterven en zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving." Nu hebben wij met een Koning te doen, Die Zijn ellendigen zó liefheeft, dat Hij voor ons de dood wilde ingaan. Dàt zijn wij Hem waard. Hij heeft tot de laatste kwadrantpenning voor de zonde betaald. Zó is Hij! Daar wij niets vermogen, heeft Hij alles gedaan. Dat is de ware genadeleer, de leer des Evangelies: Zijn werk.

De tweede zaak is, om zalig te zijn, hebben wij nodig om als schepsel Gods weer in gemeenschap met onze Schepper hersteld te worden. Dat kan dan alleen daarin bestaan, wanneer wij het verloren beeld Gods weer eigen zijn. Daartoe heeft Hij in volmaakte, volkomen gehoorzaamheid, een eeuwige gerechtigheid aangebracht. Christus heeft in Zijn lijden en in Zijn gehoorzaamheid twee zaken gedaan: èn voor de zonde betaald, èn een eeuwige gerechtigheid aangebracht. Daar spreekt Elíhu van, in het boek Job, wanneer hij zegt: "Hij zal de mens zijn gerechtigheid wedergeven." Dus, teruggeven wat wij verloren hebben, omdat Hij het voor ons verdiend en verworven heeft.

Jezus Christus werd in die arbeid noch door overpriesters, noch door Schriftgeleerden geacht, door niemand. Zelfs Zijn discipelen, die Hem aanhingen, hadden geen kennis en verstand van die zaken. Dat is verborgenheid des Koninkrijks, daartoe moeten wij door de Heilige Geest verlicht worden. Daarom stonden zij van verre. Hiervan was geprofeteerd: "Ik heb de pers alleen getreden, en er was niemand van de volken met Mij." De Koning heeft het alleen gedaan. Daaruit komt Hem dan ook toe alle eer, lof, prijs en aanbidding. Daarvan zingt de kerk: "Gij hebt gerechtigheid lief, en haat goddeloosheid; daarom heeft U, o God! Uw God gezalft met vreugdeolie, boven Uw medegenoten. Al Uw klederen zijn mirre, en aloë, en kassie; uit de elpenbenen paleizen, van waar zij U verblijden." Jezus Christus alleen alles.

Ik heilige (noemt Hij het) Mijzelf voor hen. Hij dus Één voor allen. Kunnen wij het niet, Hij heeft het gedaan. En wat Hij gedaan heeft, daar heeft de Vader welgevallen in genomen. Zo'n welgevallen in genomen, dat Hij Hem op de derde morgen uit de doden opwekte, en de hemel Hem gaat ontvangen tot de tijd van de wederoprichting aller dingen. Dan, op de 50ste dag na de opstanding, onder het geluid als van een geweldig gedreven wind, opent zich het zoele zuiden van het eeuwig welbehagen, waaruit de regen der genade neerdaalt, en allen vervuld worden met de Heilige Geest, zodat de verdiensten van Christus met kracht en in vrucht op dit benedenrond openbaar komt, als bewijs dat in de hemel alles in orde is gemaakt. Hij heeft die levendmakende Geest verworven. Zo heeft de Vader getuigd van de arbeid Zijns Zoons.

"Ik heilige Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid." En die grote Hogepriester treedt met Zijns Zelfs offerande op de Vader toe: dat doe Ik voor hen. Daar Hij met zulk een offerande komt, ja als met zulk een reukwerk in een rein vat, moet dat de Vader wel aangenaam zijn en welgevallig. Wat Hij doet, doet Hij niet voor Zichzelf. Hij behoeft niet voor Zichzelf te voldoen, gelijk de hogepriester uit het geslacht van Aäron in het oude Testament. Hij was Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. Alles wat Hij gedaan heeft, heeft Hij voor anderen gedaan. Die noemt Hij Zijn broeders, daarmede uitdrukkend hoe Hij ten nauwste aan hen verwant is, ja hoe nauw Hij aan hen verbonden is uit kracht van het eeuwig welbehagen Gods. De Zijnen! Genoeg dan van dit eerste punt.

Nu de tweede zaak. Ik lees verder: "Opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid." Welk een wonderlijk woord. Het staat er niet zó: "Opdat zij geheiligd mogen worden, nee, maar: "Opdat zij geheiligd mogen zijn." Wat hebben wij daaronder te verstaan? Wat bedoelt die verheven Koning daarmede? De zin en inhoud kan hier niet anders zijn dan dat de Koning Zich stelt voor Zijn Vader met: "Ik heilige Mijzelf voor hen", opdat zij er de vrucht van mogen trekken, alzo ervan genieten, als geheiligd te zijn in waarheid.

Onder de oude ceremoniële wet was het anders gesteld, daar was alles ceremonieel. Wanneer iemand gezondigd had moesten er, volgens de wet, offeranden worden aangebracht. Dan had men voor die tijd weer toegang tot het wereldlijk heiligdom. Maar slechts voor die tijd. Alles was ceremonieel. Maar hier met Christus, Die de vervulling der Wet was, is het geheel anders gesteld.

Wij lezen ook nog in de burgerlijke wet van Israël dit, wanneer de vruchten op het land rijp waren, en die geoogst werden, dan brachten zij de schoof der eerstelingen voor het aangezicht Gods, werd in de tempel voor het aangezicht des HEEREN bewogen, waarin de ganse oogst als geheiligd werd, en die als een geheiligde bete broods mochten genieten. Maar hier is nog wat anders, hier is de betekende zaak zelf, hier is Jezus Christus, Die Zich stelt voor het aangezicht Gods, opdat nu de ganse kerk en gemeente in Hem geheiligd zou zijn. Gelijk de ganse oogst geheiligd werd doordat de eerstelingen bewogen werden voor het aangezicht Gods, zo is hier Christus Zich bewegend en stellend in Zijn arbeid voor God. Daarin is de ganse kerk heilig en vlekkeloos voor God.

Hoe wordt dat ervaren dat die zaken zo zijn, dat wij geheiligd zouden zijn in waarheid? Hoe dat ervaren wordt? Wij zijn geboren in het werkverbond. Ieder mens die door geboorte aanzijn verkrijgt in deze wereld, is geboren in het werkverbond, en maakt daardoor - dat werkverbond verbroken zijnde - naar Paulus' woord, een lid uit van deze tegenwoordige boze wereld. Dàt is ons geval. Degene, die aan het werken gaat - maar in het werkverbond - om een beter, goed, deugdelijk mens te worden, Gode welaangenaam, welbehagelijk te zijn, zal er achter komen dat het niet gaat, dat het niet kan, want hij is een lid van het verbond der werken dat verbroken is. En: "Uit de werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden." Maar nu wil God Zijn Zoon heerlijkheid aandoen, en Zijn werk openbaar brengen. Hij is het Die de volken bemint. Wanneer het dan is, dat wij bij onszelf geen raad weten, al onze werken afbreken, en wij ten laatste neerzitten: ik weet het niet meer, dan wil God in Zijn eeuwige liefde, door Zijn Geest en Woord, ons het verstand verlichten, en de werken der Goddelijke genade bijbrengen, want er is een verbond der genade! Al wat tot het leven en de zaligheid nodig is, is in Jezus Christus.

Als ik daaraan terugdenk: ik was 22 jaar, toen dat werk aan mij ontdekt werd. Toen heb ik, in Jezus Christus' arbeid, gezien alles wat nodig was tot herstel in Gods gemeenschap. Daar ontbrak niets tot verzoening, wederaanneming, kortom alles, om voor God te zijn alsof ik nooit zonde gehad noch gedaan had, alsof ik zelf al de gehoorzaamheid volbracht had die Christus volbracht heeft. Zó'n volkomen werk was dat. Doch het heeft daarna nog vier en een half jaar geduurd eer alles op zijn plaats kwam. Hoe kwam dat? Wel, ik was een mens die vasthield aan het verbroken werkverbond. Wat is toch een mens! Ik onderwierp mij niet aan mijn verloren staat, dàt was het.

Als ik eens gedrongen werd belijdenis te doen van mijn geloof, dan bekende ik, dat in Jezus Christus alles was wat ik nodig had tot zaligheid. De haper zat bij mij. Hoe is dat bij ulieden? Hoe staan de zaken bij u? Wat hebben wij dan nodig? Toch dit: dat de tegenspoed (volgens ons inzicht) zó aan het werken gaat, de zonde, de ellende van onze afkomst uit Adam, onze staat van vervloeking zó open komt, dat wij het niet langer kunnen bolwerken, dat al onze werken afbreken, wij zelfs met alle kennis en wetenschap van het werk der genade (waar wij zelf niet mee kunnen werken) geen verandering kunnen aanbrengen, zodat het een verloren zaak is, en wij ons Gods Majesteit moeten onderwerpen. Wij er zelf tussen uitvallen als uitgewerkte, rampzalige, verloren zondaars, die God in Zijn recht moeten eerbiedigen: Hij is de HEERE, Hij doe wat goed is in Zijn ogen. En alzo ten einde komen bij onszelf in het verbroken werkverbond en bij de wet.

Wij lezen dat het einde der wet, Christus is. Daar wij nu onder God eindigen in recht - een afgesneden zaak - is het dat wij terug moeten vallen in het verbroken werkverbond, òf de natuurlijke dood sterven, òf overgaan in het verbond der genade. Daar wij niet kunnen terugvallen in het verbroken werkverbond, aangezien dat op zijn eind is gekomen, en onder de handelingen Gods nog nooit iemand de natuurlijke dood is gestorven, zo is het, dat waar God heerst in recht, zich de genade zal gaan uitspreken zoals zij is in Jezus Christus.

En hoe gaat dat? Daar gaat Christus door Zijn Geest, of laten wij het zó zeggen: daar gaat God in Christus door die Geest Zich alzo uitspreken bij de rampzalige en verloren zondaar -- omdat op Golgotha alles is gebeurd, daar heeft Christus ons geheiligd, opdat wij geheiligd zouden zijn in waarheid -- dat Hij ons aanneemt. Hij pakt ons op in die arbeid, daarin kan Hij ons zegenen, en ons van zonden volkomen vrijspreken. Dat noemt Paulus: "Dat God in Christus de wereld met Zichzelf verzoent, hun de zonden niet toerekenend." Die heeft God aan Zijn Zoon toegerekend, Hij heeft ze betaald. Zodat wij daar, door de Geest Gods, worden wedergeboren, en worden wij door die Geest geheiligd, Gode tot een eigendom gemaakt, een nieuw schepsel worden in Jezus Christus. Want God neemt ons aan in Hem, niet in onszelf, maar in Hem. Verheven en aanbiddelijke arbeid.

Ziet dus eens, wat de inhoud hier is van Jezus' bede: "En Ik heilige Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid." Dat is, opdat wij Gode geheiligd zouden toebehoren als een nieuw mens, met ziel en lichaam, voor tijd en eeuwigheid. Dat wij niet meer aangezien worden in Adam, maar in Christus Jezus. Aanbiddelijk, verheven, dierbaar werk. Die nauwe vereniging met Christus door het geloof, die inlijving in Hem, wie heeft daar ooit woorden voor kunnen vinden om dat uit te drukken? Jezus' woord is: "Ik in hen en zij in Mij." Dat is dus, gelijk ik deze zakdoek neem, die ieder kan zien, maar als ik die geheel in mijn hand insluit, dan is er niets meer van te zien. Zo wordt voorgesteld, dat, als wij bij God worden aangemerkt te zijn in Christus, dat Hij ons niet meer aanziet in Adam, maar alzó in Jezus Christus, dat (om van harte in te stemmen met de catechismus) al Zijn lijden en gehoorzaamheid zo zekerlijk ons eigen zijn, als hadden wijze]f, in onze eigen persoon, alles geleden en Gode voor onze zonden genoeg gedaan. Heel het oordeel er tussenuit. Opdat zij geheiligd zouden zijn.

Let nu hierop: hier staat: "Opdat ook zij geheiligd (in Christus) mogen zijn". Dat is dus niet zó, dat een mens die gerechtvaardigd is, aangenomen is (want wij moeten de rechtvaardigmaking en de heiligmaking wèl onderscheiden) verder geheiligd moet worden. Neen! Jezus zegt: "Geheiligd mogen zijn in waarheid". Wat is hier de zaak? Dat wij in de doorleving er al meer achter zouden komen, dat wij er buiten vallen. Christus' werk alleen geldt.

De heiligmaking die tegenwoordig opgeld doet, n.l. de mens doet wat als bekeerde, in de vermening dat God er dan wel het Zijne aan zal toevoegen, is niets dan broddelwerk uit het verbroken werkverbond. Daar krijgt Christus niet de minste eer. Nee, wij hebben te leren: in Christus geheiligd te zijn, en verder in lessen op te doen om overal uit- en buitengezet te worden, opdat al meer openbaar zou worden alleen in Christus ben ik voor God rein en heilig.

Toen die zaken voor het eerst bij mij open kwamen zoals zij zijn, was in een tijd dat ik rein, heilig, vlekkeloos voor God wenste te wandelen. Deze woorden kreeg ik: "Bedroef de Heilige Geest niet." Ik aan 't zeggen: "Heere, dat belof ik U". Wat een verbeelding toch van een mens, hè ? Nee, dat zou ik niet doen. Je moet maar een goede jongen zijn. Doch dat blééf maar: "Bedroef de Heilige Geest niet." Dat ging dag en nacht door, dus zelfs in de slaap. Tenslotte dacht ik: dan zitten er zeker verborgen zonden bij mij. Op een morgen was de maat vol, 'k ben toen in de keuken neergevallen, uitroepend: hier lig ik

o Bron van 't hoogste goed,
was, reinig mijn gemoed
van mijn verborgen zonden.

Toen behaagde het God, mij door die Geest wat klaarder in te leiden in die zaak, dat Christus uit God geworden was tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing, en kreeg ik te zien, dat Christus dáártoe Koning was, Hij was tot heiligmaking. Wij hebben onze heiligmaking in Hèm. Toen begreep ik, dat, al zou ik nòg zo oud worden, dan zou ik God nooit wat kunnen toebrengen. Ons wordt alles toegebracht uit Jezus Christus, en daaruit is het: "Wij hebben het van U, het is alles van U, en wij geven het U uit Uw hand." Alle toebrenging is uit Jezus Christus. Daarom zegt Hij: "Geheiligd mogen zijn."

Wat brengen die zaken in de gelovige teweeg? Dat men zomaar een eind weg kan leven? Zou dat de natuur van dat werk zijn? Nee, dat is wel de vrucht van dode redenatie. Als Jezus Christus vanwege onze armoede ons alles is - daar wij niets kunnen of vermogen, omdat wij in het paradijs alles verloren hebben - wat is dan de vrucht van dat werk? Daar gaat in het hart aan het werken: "Ik zal U hartelijk liefhebben, HEERE, mijn Sterkte!" Dan komt voor de dag dat de Wet Gods als in hun hart geschreven is. De Wet Gods, door Christus vervuld, wordt door hen uit ware dankbaarheid betracht. Niet in eigen kracht, maar uit de genade en de innerlijke beweging van Gods barmhartigheid in Jezus Christus door die Geest, waardoor het is, dat zij God boven alles liefhebben en de naaste als zichzelf.

De liefde is de vervulling der Wet. Wat is dan de zaak ? Wat Luther zong:

Niets van ons, maar 't al van Hem!
Zo reist men naar Jeruzalem.

De mens valt overal buiten, er blijft niets anders over dan Jezus Christus, en Dien gekruist. Zo hebben wij dan in Hem alles wat tot het leven en de zaligheid nodig is, zowel bij aan- als bij voortgang, tot het einde toe. Wij kunnen niets, wij hebben niets, maar de Koning kan alles, is alles, heeft alles wat wij nodig hebben. Dat heeft Hij verworven en voor het aangezicht Gods gebracht. Daarom zegt Hij ook: "Voorwaar, voorwaar Ik zeg u: Al wat gij de Vader zult bidden in Mijn Naam, dat zal Hij u geven." Het is er, wil Hij zeggen, Ik heb het verdiend en verworven. Ook zegt Hij: "Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt, en gij zult vinden: klopt, en u zal opengedaan worden. Want een iegelijk, die bidt, die ontvangt; en die zoekt, die vindt; en die klopt, die zal opengedaan worden." Hij staat er borg voor; Hij heeft het verdiend. Wij kunnen dus gaan zoeken, en genade vinden om te leven en te sterven, ja alles in elke nood. Wel moeten wij in onze armoede voor de dag komen, dan kan ons Zijn rijkdom gaan uitblinken, want wij hebben alles in Jezus Christus. Onze zaligheid staat volkomen vast in Zijn Persoon, in de arbeid van Jezus Christus, eenmaal aan het kruis geschied. Wij kunnen er niets meer van verliezen, en er nimmer uit vallen, want Jezus Christus heeft ons. Hij heeft ons gekocht, en Hij heeft Zich geheiligd opdat ook wij geheiligd mogen zijn.

Hij heeft ons, en daar de Koning een trouwe Herder is, houdt Hij Zich aan het gebod Zijns Vaders, niets te verliezen van hetgeen Hij van de Vader ontvangen heeft. Daarvan zegt Hij: "En dit is de wil des Vaders, Die Mij gezonden heeft, dat al wat Hij Mij gegeven heeft, Ik daaruit niet verlieze, maar hetzelfde opwekke ten uitersten dage." Hij draagt zorg, tot het einde toe, zodat straks, in de grote dag der dagen, niets anders overschiet dan dankzegging en eeuwig eer en heerlijkheid aan Hem.

Dat de God aller genade Zijn werk openbaar brenge, en bij de voortgang al dieper in onze harten plant, opdat al wat buiten Jezus Christus is door ons wordt verworpen, wij Hem kennen en vervolgen te kennen, en al dieper worden ingeleid in Hem geheiligd te zijn, Gode tot lof, prijs, dankzegging, eer en aanbedding. Amen.

Slotzang: Psalm 144 vers 7.

Welzalig is het volk, dat dus gezegend,

-0-0-0-0-0-0-0-0-